

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt

Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

Nacionalinei švietimo agentūrai

BENDROJO UGDYMO DALYKO VADOVĖLIO TURINIO KOKYBĘ PATVIRTINANTI DEKLARACIJA

2023-08-16

(data)

Patvirtiname, kad bendrojo ugdymo dalyko vadovėlis

Lina Barauskienė, Loreta Latvienė, Giedrė Motiejūtė, Angelė Pakamorienė, Georgijus Sapožnikovas,
Rytas Šalna, Robertas Šalna, ŽEMĖ 7, geografijos vadovėlis 7 kl., II dalis, 2023 m.

autorius (- iai), pavadinimas, dalykas, klasė, metai, serija)

atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo II skyriuje nustatytus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus. Bendrojo ugdymo dalyko vadovėlių vertino:

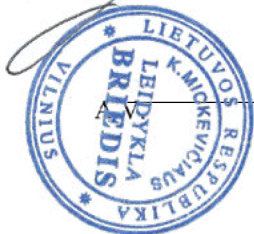
1. geografijos mokytoja ekspertė Dalia Umantaitė-Vaivadienė
(vertintojo vardas, pavardė)
2. geografijos mokytoja ekspertė Neringa Sartanavičienė
(vertintojo vardas, pavardė)
3. dr. Laima Railienė
(vertintojo vardas, pavardė)

Teikėjas patvirtina, kad deklaracijoje pateikta informacija yra teisinga.

Leidyklos „Briedis“ direktorius Karolis Mickevičius

(parašas)

(teikėjo juridinio asmens atstovo pareigos, vardas ir pavardė; teikėjo fizinio asmens vardas, pavardė)

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt

Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

Geografijos vadovėlio ŽEMĖ 7 klasei (II dalies) vertinimas

- Patvirtinu, kad vadovėlio rankraštis atitinka geografijos bendrojo ugdymo programos 7 klasei reikalavimus.
- Rankraštyje medžiaga, apimanti 24.5 programos punktą „Gamtos jėgos ir jų padariniai“, metodiškai išplėtotą labai kūrybiškai ir sudaro daug galimybių mokytojams pasirinkti norimą dėstymo būdą.
- Siūlyčiau išryškinti vadovėlyje vidinius ir išorinius procesus, kad mokiniai geriau matytų jų skirtumus.
- Temoje apie „Etna – Europos nenuorama“ pravartu būti išryškinti sąvoka vulkanologas.
- Prie pavyzdžių apie tai, kaip ugnikalnis veikia žmones, galima būtų pasitelkti ir vietos arba šalies valdžią.
- Pasirinktiniėje temoje „Islandija – neribotų galimybių šalis“ nereikėtų detalaus geizerio veikimo principo, gal akcentą dėti į Mėlynąją lagūną ar dar kažką.
- Temoje „Ką galėtų papasakoti akmenys“ pravartu būtų įdėti konkrečių uolienu pavyzdžių, kaip ir dabar yra vadovėlyje.
- Uolienu kaitos rate patikslinti magminių uolienu buvimo vietą.
- Reikėtų apsispręsti, kaip lietuviškai vadinti tiksliai – litosferos plokščių teorija ar tektonikos plokščių teorija.
- Richterio skalėje patikslinti aprašymus.
- Nors programoje tokio reikalavimo nėra, reikėtų paaiškinti sąvoką „Ugnies žiedas“.
- Reikėtų sutikslinti cunamio sklidimo greičio duomenis kilmės vietoje, vidury vandenyno ir artėjant prie kranto.
- Antiseisminė statyba temoje „Apsauga nuo žemės drebėjimų“ galėtų būti ne šalutinis, bet pagrindinis tekstas.

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt

Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

- Temoje „Upės – kraštovaizdžio dizainerės“ senvagės pavyzdį geriau išryškinti žemupyje, o ne vidurupyje, taip vaikams bus aiškiau, kad lėtėjant tėkmei upės pradeda labiau vingiuoti ir ilgainiui susidaro tokie ežeriukai.
- Temoje „vaikai be vaikystės“ reikėtų patikslinti mokyklos nelankančių vaikų skaičių. Jau yra pasiekiami naujesni duomenys.
- Pagirtina, kad atsirado tema apie moteris, kas yra absoliuti naujiena geografijoje, tačiau labai svarbi ir mokykloje. Šioje temoje siūlyčiau nebijoti akcento, kad vis dar fiksuojamas smurtas prieš moteris.
- Tema „Kari ir konfliktai“. Karų ir konfliktų priežastimi pasaulyje yra ir vandens atsargos, priėjimas prie švaraus vandens, galimybė juo apsirūpinti.
- Temoje „Tarp tradicijų ir pažangos“ siūlyčiau per daug neišsiplėsti su religijų aprašymu. Nors tai ir patinka mokiniams, tačiau septintokams pilnai pakanka esminių akcentų, o pagal poreikį mokytojas gali nukreipti mokinius savarankiškai pasidomėti.
- Dezinformaciją temoje „Medijų globalizacija“ galima lietuviškai vadinti melagiena.
- Labai gerai, kad užduotys mokiniams suformuluotos taip, kad būtų aišku, kada tai skirta vienam, o kada dviem ar daugiau mokiniams.

Apibendrinant, geografijos vadovėlis ŽEMĖ 7 klasei (II dalis) atitinka BUP ir bendrojo ugdymo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių atitikties teisės aktus.

Pagarbiai

Geografijos mokytoja ekspertė

Dalia Umantaitė–Vaivadienė

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt

Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

ŽEMĖ. Geografijos vadovėlis 7 klasei.

Autoriai: Lina Barauskienė, Loreta Latvienė, Giedrė Motiejuitė, Angelė Pakamorienė, Georgijus Sapožnikovas, Rytas Šalna, Robertas Šalna.

VERTINIMAS

Vadovėlis parengtas pagal 2023 m. patvirtintą geografijos bendrąją programą.

Išvados naujam geografijos vadovėliui.

- Vadovėlis išsiskiria aiškia ir mokytojams suprantama struktūra, kuri padeda organizuoti mokymo procesą ir sutelkti mokinius darbui ir naujiems atradimams.
- Kiekviena nauja vadovėlio tema pradedama trumpu probleminiu, temos turinio aktualumą atskleidžiančiu įvadu, neretai ir konkrečiu provokuojančiu arba į atradimų paiešką nukreipiančiu klausimu. Tai puikus pagalbininkas mokytojui. Vieną kitą įvadą siūlyčiau pakoreguoti, pastabos pateiktos rankraštyje.
- Vadovėlio tekstas parengtas, atsižvelgiant į mokinių amžiaus tarpsnį ir juntama, kad tai būtent jiems skirtas tekstas. Nors vis dėlto yra vietų, kur tekstą dar reikėtų supaprastinti, visos tokios vietos pažymėtos rankraštyje.
- Temos tekstuose išryškintos svarbiausios sąvokos, kurios įtrauktos į ugdymo programą. Peržvalga parodė, kad dauguma sąvokų yra įtrauktos, taip pat yra vien kita nauja sąvoka, kuri pateko į turinį, tačiau vertinant iš metodinės pusės, tai nei kiek netrukdo mokymuisi, o kaip tik išplečia horizontus.
- Teksto skaidymas į potemes ir jų numeracija ir vėl padeda lengviau organizuoti mokymo procesą bei efektyviau naudoti vadovėlį pamokoje.
- Turbūt pirmą kartą mokyklinės geografijos vadovėlyje realizuota tokia užduočių pateikimo sistema, kur autoriai suskirstė užduotis į kelis sudėtingumo lygius. Tai, neabejotina, palengvins mokytojams darbo organizavimą bei leis pasitikrinti, kaip ši sistema veiks praktikoje ir ar apskritai didaktiškai įmanomas visiškai objektyvus užduočių skirstymas pagal lygius, kaip to dažnai reikalaujama iš mokytojų.

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt

Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

- Didžiulę pridėtinę vertę vadovėliui daro pasitikrinimų blokai „Žinau, moku, galiu“, kurie išlaiko tęstinumą, lyginant su ankstesniais geografijos vadovėliais. Šįsyk autoriai į savikontrolės tematiką žiūri per kompetencijų ugdymo prizmę, išmoningai priskiriant užduotis kompetencijų sandams.
- Ne mažesnę vertę turi geografiniams tyrimams ir praktiniams įgūdžiams, gebėjimams ugdyti skirta medžiaga rubrikoje „Geografija aktyviai“. Labai gerai, kad šios veiklos iš esmės pilnai padengia reikalavimus naujojoje programoje, nors mokytojams reikės šias veiklas patiems kūrybiškai integruoti į mokymo procesą.
- Kiekvieną temą papildo gausi iliustracinė medžiaga: žemėlapiai, piešiniai, schemas, statistika.

Apibendrinant galima teigti, kad geografijos vadovėlis – Žemė, 7 klasei, pilnai atitinka Vadovėliui keliamus bendruosius ir specialiuosius reikalavimus.

Geografijos mokytoja ekspertė

dr. Laima Railienė

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt
Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

ŽEMĖ. Geografijos vadovėlis 7 klasei.

Autoriai: Lina Barauskienė, Loreta Latvienė, Giedrė Motiejuitė, Angelė Pakamorienė, Georgijus Sapožnikovas, Rytas Šalna, Robertas Šalna.

VERTINIMAS

Vadovėlis parengtas pagal 2023 m. patvirtintą geografijos bendrąją programą.

- Vadovėlis labai stipriai orientuotas į kompetencijų ugdymą plačiąja prasme. Įvairiais aspektais paliečiamos visos septynios kompetencijos. Jų raiška plėtojama turinyje, iliustracinėje medžiagoje, sumaniai pateikiamose diferencijuotose pagal sudėtingumo lygį ir darbo formą užduotyse, aktyviose veiklose, tyrimuose ir jų scenarijuose, mokinių savikontrolei skirtuose puslapiuose.
- Naudojama nemažai naujų ir taiklių strategijų, kaip į mokymo procesą įtraukti skaitmeninės kompetencijos ugdymą.
- Temose akcentuojamas dėmesys į labai skirtingus dalykus, kas atskleidžia labai platų geografinio probleminio požiūrio lauką. Kelti tokius klausimus pasitelkiamos trumpos įvestys į kiekvieną temą.
- Vadovėlyje yra apgalvota užduočių vizualinio pateikimo ir skirstymo į tris sudėtingumo lygius (nuo slenkstinio, patenkinamo iki aukštesnio lygio) sistema.

Pastebėjimai vadovėlio turiniui:

- Lietuva priskirta Šiaurės Europai, nors skirtinguose šaltiniuose galima ją rasti ir kituose regionuose.
- Europos kalbų ir religijų temoje tiktų akcentas apie tikėjimo svarbą mūsų šalyje.
- Reikėtų patikslinti fjordų aprašymą.

K. MICKEVIČIAUS LEIDYKLA „BRIEDIS“

Parodų g. 4, 04133 Vilnius, tel. (8 5) 270 6479, faks. (8 5) 270 6627, el. p. info@briedis.lt, www.briedis.lt
Juridinių asmenų registras. Kodas 120275624. PVM mokėtojo kodas 202756219

- Europos klimato temoje paliečiami tik keturi klimatą lemiantys veiksniai, gal reikėtų ir kitų likusių, nors tai gali būti realizuota ir 8 klasėje.
- Europos teritorijoje išplėsta subarktinė klimato juosta, kas kiek neįprasta mūsų tradicijoje, tačiau turbūt tai padės mokiniams geriau suvokti klimatinius skirtumus Europos teritorijoje.
- Reikėtų suvienodinti lapuočių, plačialapių miškų sąvokų vartojimą, t.y. aiškiai atskirti, kada kalbama apie geografinę zoną, o kada apie lapuočių miškus.
- Sutiksinti turizmo temoje, kada kalbama apie požymius, o kada apie tikslus.
- Naudingųjų iškasenų temoje reikia konkrečių uolienu pavyzdžių.
- Būtina išplėsti sąvokos „Ugnies žiedas“ paaiškinimą.
- Naujoviškose ir labai reikalingose bei įdomiose tremose apie vaikus ir moteris siūlytina pateikti aiškiai suprantamos statistikos.
- Temoje apie kultūras religijų aprašymus galima sutrumpinti.
- Kitos smulkesnės pastabos ir siūlymai nurodyti vadovėlio rankraštyje.

Apibendrinus bendras išvadas ir pastabas, patvirtinu, kad vadovėlis atitinka keliamus reikalavimus.

Geografijos mokytoja ekspertė

Neringa Sartanavičienė